

GRAMATICA LIMBII ROMÂNÊ

EXERCII – ANTRENAMENT ŞI PERFORMANŢĂ

CLASA **a VIII-a**

Adina Dragomirescu (coord.)

Irina-Roxana Georgescu • Delia-Monica Georgescu

Raluca-Diana Răducanu • Ileana Gae • Alina Dinu

Maria-Ramona Nedea • Adina Ionescu

CORINT
EDUCAŢIONAL

CUPRINS

Cuvânt-înainte	3
Abrevieri	4
Unitatea I	5
Unitatea II	23
Unitatea III	47
Unitatea IV	67
Unitatea V	93
Teste predictive și sumative	115
Subiecte tip I B – Evaluarea Națională	131
Sugestii de rezolvare	147

Abrevieri

Ac.	acuzativ
AT	atributivă
Atr. adj.	atribut adjectival
CD	completivă directă
C. dir.	complement direct
CI	completivă indirectă
C. ind.	complement indirect
CL	circumstanțială de loc
Circ. loc	circumstanțial de loc
CM	circumstanțială de mod
coord.	coordonare
C. prep.	complement prepozițional/completivă prepozițională
CS	circumstanțială de scop
CT	circumstanțială de timp
CȚ	circumstanțială condițională
CV	circumstanțială concesivă
CZ	circumstanțială cauzală
D	dativ
DOOM	Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic
G	genitiv
<i>GLR – Sinteze și exerciții</i>	<i>Gramatica limbii române pentru elevi și profesori. Sinteze și exerciții</i>
I	literă(e)
N	nominativ
pers.	personal, persoană
pl.	plural
PN	predicat nominal
PP	propoziție principală
PS	propoziție subordonată
PV	predicat verbal
s	sunet(e)
Sb.	subiect
sg.	singular
subord.	subordonare
V	vocativ
vol.	volumul

CONȚINUTURI DIN PROGRAMĂ ȘCOLARĂ:

- ⊙ **Categorii semantice (actualizare)**
- ⊙ **Derivarea. Compunerea (actualizare)**
- ⊙ **Conversiunea. Familia de cuvinte**
- ⊙ **Împrumuturile**
- ⊙ **Registrelor limbii**
- ⊙ **Fonetica**

TESTUL 1

- ⊙ **Citește textul de mai jos, apoi răspunde la cerințele date.**

Mica principesă a avut o copilărie fericită la Palatul Cotroceni. În anumite perioade ale anului era alături de familie la castelul Pelișor din Sinaia sau la casele de la Copăceni și Scroviștea, din jurul Bucureștiului. Mai târziu, Branul și Balcicul au devenit reședințe preferate.

Copila cu ochi albaștri și față angelică posedă arta conversației, era o fire spontană, entuziastă, studioasă. Primii ani de educație princiară s-au desfășurat în România cu bone și guvernante britanice, iar în adolescență a învățat în Marea Britanie la Heathfield în Ascot, la fel ca Mignon. Apoi a continuat studiile în România.

Ileana vorbea româna, franceza, engleza și germana. Alice Martineau, artist peisagist și grădinăreasa reginei la Cotroceni, descria un episod amuzant când o doamnă din înalta societate remarcă că principesa vorbea deosebit de bine românește. Inocență și spontană, Ileana i-a replicat imediat, spre amuzamentul celor prezenți: „Credeți că ar fi trebuit să vorbesc chineza?”.

Maria (Missy) era copleșită de mezină și repeta în scrisorile adresate mamei sale, Maria Alexandrovna, că Ileana reprezenta „perfectiunea bunătății și frumuseții”, devenind „din ce în ce mai atrăgătoare, cu o expresie minunată a ochilor săi magnifici”. La aproape un an, Ileana era atrasă de jucăriile principelui Nicolae, tocmai de aceea Missy scria mamei sale să-i trimită de Crăciun o colecție de jucării rusești, „cutiile care se pun una în alta și bolurile mici”. Alături de Nicolae, devenea „la fel de zgomotoasă, însă era perfectă atunci când se juca liniștită în camera mea”, mărturisise Missy. În februarie 1911 soseau cu întârziere la București cadourile de la bunica maternă, iar Ileana, numită acum în familie Ily Lilly, intra-se în posesia unui fermecător pandantiv de forma unei mici potcoave din rubine.

Principesa percepușe strălucirea pietrelor și mirajul micii bijuterii, spunând că este „frumusețea lui Ily”. Mai târziu însă avea să prefere „safirele, am o mică nebulie pentru tot ce e albastru”, recunoștea Ileana.

Ily Lilly se atașase de bunica maternă în vizita la Coburg din 1911 și vorbea adesea despre ea cu „o emoționantă aplecare a capului, spunând «sărmana Grand Mama este fără Lilly»”. Maria remarcase că fiica ei se uita mereu întrebătoare, încercând să înțeleagă fiecare emoție cu o luciditate rară. Bunăcuvința era naturală, având un spirit al dreptății înnăscut, „nefiind necesar s-o înveți pe Ileana să facă diferența dintre bine și rău, ea intuia”.

Pe 18 decembrie 1911, Maria a României scria mamei sale: „Pictorul Szańkowski este aici [la București].

Unul dintre ministere a dorit să comande portretele noastre, așa că l-am propus pe el, pentru că este bun, fără să fie prea scump. Am să-l conving pe Unchiul să-mi ofere cadou de Crăciun o pictură, reprezentată alături de Ileana. Ileana este bucuria mea, este incredibil de plăcută, bună, amuzantă, frumoasă”.

Pe 8 ianuarie 1912, Maria Alexandrovna primea o nouă epistolă de la fiica sa care-i oferea noi detalii: „Ileana este perfectă, plină de drăgălășenie și bunătate și e atât de frumoasă. Szańkowski ne-a făcut o schiță minunată. Mi-am dorit atât de mult să am una numai cu ea, cea de acum, din acest moment minunat, dar Szańkowski a vrut să ne picteze numai împreună întrucât, spunea el, este o imagine mult mai bună decât portretul unui singur copil. Poate este adevărat, oricum a reușit-o cu grație”.

Fotografiile o arătau pe Ily Lilly ca o soră sensibilă, apropiată mai întâi de Nicolae și Mignon, apoi, după ce s-a născut Mircea, s-a dedicat lui, cu o iubire aproape maternă. Mircea o striga Ilana. „Îmi face bine să aud glasurile lor fericite și nevinovate și să privesc la jocurile lor”, amintea în jurnal regina Maria.

[Diana Mandache, *Ileana, principesa României*]

1. Elimină intrusul din fiecare serie:

- copilărie, întrebătoare, nefind;
- bunătate, numai, drăgălășenie;
- fiecare, întrucât, maternă.

2. Notează în tabel partea de vorbire prin care se exprimă cuvintele subliniate:

Exemplu	Partea de vorbire
... nefind necesar s-o înveți pe Ileana să facă diferența dintre <u>bine</u> și rău	
Îmi face <u>bine</u> să aud glasurile lor fericite.	

Unitatea I

Ileana vorbea româna, franceza, engleza și germana.

... principesa vorbea deosebit de bine românește.

3. Explică modul de formare pentru fiecare dintre cuvintele următoare: bunăcuviința, Pelișor, atrăgătoare, bunăătății, grădinăreasa.

4. Selectează din următoarele secvențe câte un cuvânt pe care să îl utilizezi într-un enunț nou cu o altă valoare morfologică, pe care o vei menționa:

Secvență	Valoare morfologică nouă	Enunț nou
Descria un episod amuzant.		
Am să-l conving pe Unchiul să-mi ofere cadou de Crăciun o pictură.		
Poate este adevărat, oricum a reușit-o cu grație.		
... era perfectă atunci când se juca liniștită în camera mea...		
... am o mică nebulie pentru tot ce e albastru		

5. Alcătuieste familia lexicală a cuvântului a dori.

6. Pornind de la cuvintele din coloana din stânga, obține câte un termen nou prin mijloacele de îmbogățire a vocabularului, pe care le vei preciza.

Cuvânt de bază	Cuvânt nou	Mijlocul de îmbogățire a vocabularului
albastru		
bun		
rău		
glas		
a învăța		

7. Identifică, în fragmentul următor, un câmp lexical, numește-l și precizează-i termenii:

Ileana, numită acum în familie Ily Lilly, intrase în posesia unui fermecător pandantiv de forma unei mici potcoave din rubine. Principesa percepuse strălucirea pietrelor și mirajul micii bijuterii, spunând că este „frumusețea lui Ily”. Mai târziu însă avea să prefere „safirele, am o mică nebulie pentru tot ce e albastru”.

8. Notează câte un sinonim pentru sensul din text al următoarelor cuvinte: *angelică*, *mărturisirea*, *cadou*, *poseda*, *detalii*.

9. Rescrie fragmentul următor, înlocuind primul cuvânt subliniat cu un sinonim, iar pe al doilea cu un antonim: *intrase în posesia unui fermecător pandantiv de forma unei mici potcoave din rubine.*

10. a. Asociază cuvintele din prima coloană cu cele din a doua coloană, menționând categoria semantică pe care o reprezintă.

<i>a angaja</i>	<i>epistolă</i>
<i>experiență</i>	<i>leat</i>
<i>scrisoare</i>	<i>bănat</i>
<i>necaz</i>	<i>cercare</i>
<i>literă</i>	<i>cocon</i>
<i>an</i>	<i>a năimi</i>
<i>fecior</i>	<i>slovă</i>

b. Folosind cuvinte din a doua coloană, alcătuește un enunț pe care să îl poți atribui universului principesei Ileana.

11. Ilustrează relația de omonimie, folosind, în enunțuri, cuvinte preluate din secvențele următoare:

- Maria Alexandrovna primea o nouă epistolă de la fica sa care-i oferea noi detalii.*
- Ileana i-a replicat imediat, spre amuzamentul celor prezenți.*
- În anumite perioade ale anului era alături de familie la castelul Pelișor din Sinaia sau la casele de la Copăceni și Scroviștea, din jurul Bucureștiului.*

12. Găsește paronimul cuvântului subliniat și alcătuește un enunț cu acesta: *Mai târziu, Branul și Balcicul au devenit reședințe preferate.*

13. Identifică, în secvența următoare, un cuvânt care poate avea omograf și un cuvânt care poate avea omofon și ilustrează aceste relații prin enunțuri: *Szańkowski ne-a făcut o schiță minunată. Mi-am dorit atât de mult să am una numai cu ea, cea de acum, din acest moment minunat.*

14. Citește enunțul următor și rezolvă cerințele: *Copila cu ochi albaștri și față angelică posedă arta conversației, era o fire spontană, entuziastă, studioasă.*

- Cu ajutorul unui dicționar, găsește originea cuvintelor subliniate.
- Rescrie enunțul, înlocuind cuvintele subliniate cu sinonime din fondul vechi al limbii.
- Compară enunțul obținut la punctul b cu secvența din text, menționând efectul utilizării acestuia.

15. Explică ortografia următoarelor cuvinte: *înnăscut, nefind, numai, jucăriile.*

16. Notează cu A (adevărat)/F (fals) valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri:

- În secvența: *amuzamentul celor prezenți*, există șase vocale.
- În secvența: *expresie minunată a ochilor săi magnifici*, există două semivocale.
- În secvența: *soseau cu întârziere la București cadourile*, există un triftong.
- În secvența: *vorbea adesea despre ea*, există același diftong utilizat de trei ori.
- În secvența: *educație princiară*, nu există nicio semivocală.
- În secvența: *Fotografiile o arătau pe Ily Lilly ca o soră sensibilă.*, există doi diftongi.
- În secvența: *Ileana este bucuria mea.*, nu există hiat.

17. Desparte în silabe următoarele cuvinte: *Bucureștiului, ianuarie, continuat, bunăcuviința, nefind.*

18. Imaginează-ți că ești pictorul Szańkowski și înveți limba română alături de copiii familiei regale. Ileana te roagă să corectezi un text adresat lui Moș Crăciun. Rescrie textul, corectând greșelile.

Dragă Moș Crăciun,

Să ști că scrisoarea aceasta a fost corectată de pictoru nostru care nu prea știe românește, așa că să nu te superii pre-a tare pe mine dacă mai găsești și vre-o greșală de scris. Este posibil să se fii înșelat. A-m primit cutile pline de jucări ale căror listă ți-am comunicat-o. Î-ți mulțumesc. Data viitoare, m-aș bucura dacă a-i venii personal să m-i le aduci. Profit de ocazie pentru ați spune că și pictura în care sunt cu mama este reușită, pictorii noștrii fiind foarte talentați.

*Cu drag,
Ileana*

TESTUL 2

- ☉ Citește textul de mai jos, apoi răspunde la cerințele date.

*Bate vânt de primăvară și pe muguri îi deschide;
Vântul bate, frunza crește și voioasă lunca râde.
Sub verdeața drăgălașă dispar crengile pe rând
Și sub crengile umbroase mierla sare șuierând.*

*O! minune, farmec dulce! O! putere creatoare!
În oricare zi pe lume iese câte-o nouă floare,
Ș-un nou glas de armonie completează imnul sfânt
Ce se-nalță cătră ceruri de pe veselul pământ.*

*Tot ce simte și viază, feară, pasere sau plântă
În căldura primăverii naște, saltă, zboară, cântă.
Omul își îndreaptă pasul cătră desul stejăriș,
Unde umbra cu lumina se alungă sub frunziș.*

*El se duce după visuri; inima lui crește plină
De o sacră melodie, melanholică, divină,
De o tainică vibrație, de-un avânt inspirător
Ce-i aduc în pept suspinuri și-n ochi lacrimi de amor.*

*Este timpul renvierii, este timpul rennoirei,
Ș-a sperărei zâmbitoare, ș-a plăcerii, ș-a iubirii,
Paserea-și gătește cuibul, floarea mândrele-i colori,
Câmpul via sa verdeață, lanul scumpele-i comori.*

Sus, paingul pe un frasin, urzind pânza-i diafană,
Cu-al său fir de-argint subțire face-o punte-aeriană,
Iar în leagăn de matasă gangurul* misterios
Cu privighetoarea dulce se îngână-armonios.*

*Jos pe la tulpini, la umbră, fluturii, flori zburătoare,
Se-ndrăgesc în părechere pe sân alb de lacrimioare,
Și, ca roi de petre scumpe, gândăceii smâltuiți
Strălucesc, vie comoară, pe sub ierburi tăinuți.*

*O pătrunzătoare șoaptă umple lunca, se ridică.
Ascultați!... stejarul mare grăiește cu iarba mică,
Vulturul cu ciocârlia, soarele cu albul nor.
Fluturul cu plânta, râul cu limpidetele izvor.*

Și stejarul zice ierbei: „Mult ești vie și gingașă!”
 Fluturașul zice floarei: „Mult ești mie drăgălașă!”
 Vulturul uimit ascultă ciocârliă ciripind;
 Râu, izvoare, nouri, raze se împreună iubind.

Luncă, luncă, dragă luncă! rai frumos al țării mele,
 Mândră-n soare, dulce-n umbră, tainică la foc de stele!
 Ca grădinile Armidei, ai un farmec răpitor,
 Și Siretul te închide cu-al său braț dismierdător.

Umbra ta, răcoritoare, adormindă, parfumată,
 Stă aproape de lumină, prin poiene tupilată.
 Ca o nimfă pânditoare de sub arbori înfloriți,
 Ea la sânul ei atrage călătorii fericiți.

Și-i încântă, și-i îmbată, și-i aduce la uitare
 Prin o magică plăcere de parfum și de cântare,
 Căci în tine, luncă dragă, tot ce are suflet, grai,
 Tot șoptește de iubire în frumoasa luna mai!

(Vasile Alecsandri, *Lunca din Mircești*)

*paing – (în text) – păianjen;

*grangur – pasăre răpitoare migratoare.

1. a. Extrage cuvintele derivate din lista următoare și indică, prin subliniere, sufixele și/sau prefixele cu ajutorul cărora s-au format: *voios, drăgălaș, gingaș, fluerând, creator, aerian, zburător, grăiește, pânditor, a îndrăgi, verdeață, reînviere*.
 b. Indică derivatul parasintetic dintre cuvintele de la punctul a.

2. Scrie câte un cuvânt derivat cu sufix diminutival de la următorii termeni extrași din text și precizează, în tabel, sufixele folosite.

Cuvântul	Derivatul cu sufix diminutival	Sufixul
plantă		
căldură		
creangă		
om		
vânt		

3. Elimină intrusul din fiecare serie de mai jos și păstrează doar acele cuvinte care fac parte din familia lexicală a termenului evidențiat.

- **floare** – *floricică, florar, floarea-soarelui, floretă*;

- **frunză** – frunzos, a înfrunzi, frunze, frunzuliță;
- **umbră** – umbros, umbrîș, umbral, umblător;
- **nor** – norișor, noră, noruleț, a se înnora.

4. Înlocuiește cuvintele evidențiate din ultima strofă cu sinonimele lor potrivite în context, pe care le vei alege dintre variantele de mai jos.

- **încântă** = păcălește, subjugă, atrage;
- **magică** = fermecată, ocultă;
- **parfum** = balsam, mireasmă;
- **cântare** = cânt, canon, glas;
- **suflet** = viață, gândire, figură;
- **grai** = cuvânt, glas, vorbă;
- **șoptește** = zvonește, murmură;
- **iubire** = prietenie, dragoste.

5. Explică modul de formare pentru fiecare dintre cuvintele subliniate din secvențele:

- ... este timpul rennoirei (în DOOM³ – reînnoirii);
- Umbra ta, răcoritoare, adormindă, parfumată;
- În oricare zi pe lume iese câte-o nouă floare;
- Prin o magică plăcere de parfum și de cântare.

6. a. Indică valoarea morfologică a cuvintelor evidențiate din secvențele:

- Tot șoptește de iubire în frumoasa luna **mai**;
- Și sub crengile umbroase mierla **sare** șuierând;
- În oricare zi pe lume iese câte-o **nouă** floare;
- **Unde** umbra cu lumina se alungă sub frunziș;
- Ascultați!... stejarul **mare** grăiește cu iarba **mică**;
- Și-i încântă, și-i îmbată, și-i aduce la uitare;
- Câmpul **via** sa verdeață, lanul scumpele-i comori.

b. Alcătuieste enunțuri în care cuvintele de la punctul *a* să aibă altă valoare morfologică decât cea din text.

c. Ce tip de omonimie se ilustrează prin aceste exemple?

7. Înlocuiește cuvintele evidențiate din versurile următoare cu antonimele lor.

- Și sub crengile **umbroase** mierla **sare** șuierând;
- Ce se-**nalță** cătră ceruri de pe **veselul** pământ;
- Fluturul cu plânta, râul cu **limpidele** izvor (în în DOOM³ – limpedele);
- Și Siretul te închide cu-al său braț **dismierdător** (în DOOM³ – dezmierdător);
- Umbra ta, **răcoritoare**, adormindă, parfumată;
- Stă aproape de **lumină**, prin poiene tupilată.

Unitatea I

8. a. Inserează un nou vers, între cele două de mai jos, în care să scrii câte un substantiv compus – un nume de animal, un nume de pasăre și un nume de plantă.

Tot ce simte și viază, feară, pasere sau plantă

.....

În căldura primăverii naște, saltă, zboară, cântă.

b. Precizează cum s-a format fiecare dintre cuvintele adăugate de tine la punctul a.

9. Scrie câte un enunț în care să folosești cuvântul evidențiat în secvențele de mai jos pentru a ilustra tipul de conversiune indicat în casetă:

- Bate vânt de **primăvară** și pe muguri îi deschide;

substantiv → adverb:

- Și sub crengile umbroase mierla sare **șuierând**.

verb la gerunziu → adjectiv:

- Fluturașul zice floarei: „Mult ești mie **drăgălașă!**”

adjectiv → substantiv:

- Luncă, luncă, dragă luncă! rai **frumos** al țării mele.

adjectiv → adverb:

10. Provocare! Subliniază cuvintele care sunt împrumutate din limba franceză (în prima coloană) și din limba slavă (în a doua coloană). Consultă un dicționar pentru a-ți verifica răspunsurile.

Cuvinte împrumutate din limba franceză	Cuvinte împrumutate din limba slavă
completează	privighetoare
lan	farmec
frasin	tainică
melancolică	scump
parfum	poiană

11. a. Construiește câte patru enunțuri pentru a dovedi polisemia cuvintelor *limpede* și *a închide*.

b. Indică un sinonim potrivit pentru sensul din fiecare enunț construit la punctul a.

12. Găsește în careul de mai jos (pe orizontală și pe verticală) sinonimele neologice ale următoarelor cuvinte: *parfum, minune, sfânt* [adj.], *om, avânt, visuri* [pl.], *melancolică* [fem.].

M	L	A	R	A	P	A	N	T	A	L
I	A	R	A	F	A	T	A	A	R	A
N	S	A	C	R	U	C	P	R	I	C
U	A	M	U	A	A	E	L	A	N	N
A	A	I	L	G	N	O	C	A	D	O
R	S	R	D	R	I	L	O	M	I	S
D	A	A	A	A	M	I	D	F	V	T
E	F	C	A	N	A	A	R	G	I	A
H	O	O	C	Ț	L	N	U	O	D	L
A	R	L	T	Ă	O	V	A	A	M	G
R	C	A	E	V	P	E	I	L	A	I
O	I	D	E	A	L	U	R	I	R	C
L	R	I	N	L	C	A	R	T	E	A

13. Provocare! În fragmentul următor, se vorbește despre unitățile frazeologice care conțin denumiri de plante și animale. Citește fragmentul, apoi răspunde la cerințele de mai jos.

Unitățile frazeologice românești care valorifică denumiri de plante sau ierburi mi s-au părut suficient de interesante, chiar dacă se întâmplă (și) ca universul botanic reflectat să nu fie de fiecare dată unul real, ci unul creat din rațiuni fabulatorii [cu motivații magice sau fantastice].

Bunăoară, dacă „umbli de flori de cuc”, cică umbli fără rost [o, cât îmi place, nu uit nici că francezii îi spun „flanare”), așa că poți încerca să găsești fie pasărea responsabilă, fie ceva lăsat în urmă de ea, de pildă „să cauți lapte de cuc (de bou)”, chiar dacă asta ar însemna un lucru imposibil sau absurd.

[Ohara Donovetsky, *Vorbe la purtător în izmene pe călători*]

- Indică sinonimele potrivite pentru termenii: *rațiune, fantastic, bunăoară, absurd, a umbla.*
- Scrive antonime, cu ajutorul prefixelor, pornind de la următoarele cuvinte: *interesante, real, responsabilă.*

Unitatea I

c. În enunțul: *Bătrânul trăia singur cuc într-o cocioabă de la marginea satului.*, este folosită o altă expresie care conține cuvântul *cuc*. Subliniaz-o și explică-i sensul. Ce tip de conversiune apare în acest caz la cuvântul *cuc*? Dă alte trei exemple de astfel de conversiuni în expresii fixe.

d. Completează a doua coloană din tabel cu sinonimele unităților frazeologice din prima coloană.

Unitatea frazeologică	Sinonimul
<i>a drege busuiocul</i> <i>a tăia frunză la câini</i> <i>la Paștele cailor</i> <i>a face din țânțar armăsar</i> <i>până la genunchiul broaștei</i>	

e. Scrie și tu câte o expresie care să conțină următoarele cuvinte din text: *floare*, *vânt*, *fluture*.

14. Notează cu A (adevărat)/F (fals) valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri:

- Substantivul *lăcrămioare* este, în text, un cuvânt derivat cu sufix diminutival.
- Substantivele *fluturaș* și *gândăcei* sunt cuvinte derivate cu sufixe diminutive.
- Substantivele *stejăriș* și *frunziș* sunt cuvinte derivate cu sufixe colective.
- Substantivul *șoaptă* este un exemplu de derivare regresivă.
- În cuvântul *poiene* există un hiat.

15. a. Marchează accentul corect pentru fiecare dintre următoarele cuvinte extrase din text: *primăvara*, *reînvierii*, *lăcrămioare*, *grangurul*, *suspunuri*, *mândrele*.

b. Indică numărul de litere și numărul de sunete pentru cuvintele: *crengile*, *dulce*, *el*, *închide*, *ciocârlia*, *ciripind*.

16. Andrei, un elev de vârsta ta, a avut de extras, din text, cuvinte care conțin diftong. Citește lista pe care el a realizat-o și răspunde la cerințele de mai jos.

- *via*
- *armonios*
- *frumoasa*
- *aeriană*
- *tăinuți*
- *mie*
- *ea*
- *el*
- *este*
- *lăcrămioare*
- *ierburi*
- *uimit*

a. Verifică lista lui Andrei, eliminând cuvintele care nu respectă cerința.

b. Notează A în dreptul cuvintelor care conțin diftong ascendent și D în fața cuvintelor care conțin diftong descendent.

17. Fragmentele următoare sunt mostre de limbaj științific, extrase din două determinatoare (lucrări pe baza cărora se identifică specii de plante și de animale). Citește-le și răspunde la cerințele de mai jos.

- **Vultur sur:** *Gyps Fulvus*. Cuibărește în regiunile montane din sudul Europei, în special în Spania, în colonii mici (cea mai mare reunește peste 100 de perechi). [...] În zbor, capul și coada depășesc foarte puțin marginile aripilor, fiind caracteristică silueta cu aripile ușor ridicate oblic, remigele primare lungi, larg răsfrate și arcuite în sus.

(Håkan Delin, Lars Svensson,
Păsările din România și Europa, determinant ilustrat)

- **Stejarul:** *Quercus robur*. Copac cu înălțime de până la 40 m, cu trunchi scurt și coroana largă, cu scoarță gri-închis, cu crăpături adânci. Frunzele alternate, aproape sesile, simetric lobate până la sinuate, lungi de până la 15 cm; pieleose, pe partea superioară verde-închis lucios, pe partea inferioară mai deschis, cu perișori pe nervuri.

(Wilhelm Eisenreich, Alfred Handel, Ute E. Zimmer,
Determinator de plante și animale)

- În ce tip de registru (formal/informal) se încadrează textele?
- Indică minimum trei termeni care se încadrează în terminologia specifică științei biologiei. Consultă un dicționar, dacă nu cunoști sensul acestor cuvinte.
- În ce limbă sunt notate denumirile științifice ale speciilor de plante/de animale?

18. Provocare! Fragmentul următor face parte dintr-un proiect interesant în care câțiva scriitori contemporani au scris poeme originale pornind de la un vers dintr-o poezie clasică, în acest caz, *Oaspeții primăverii* de Vasile Alecsandri. Citește fragmentul, apoi răspunde la cerințe:

*Cruzimea acelu martie a fost ninsoarea
târzie. Mă îndreptam spre cursul de creative
writing – urma să vorbesc despre valențele
umorului, să le spun că „în lume-i veselie,
amor, sperare, viață”; era frig și încă se-ntuneca
devreme, ascultam un Depeche pe repeat,
când pe Aleea Alexandru, în curtea casei de
la nr. 19, m-am oprit să privesc doi husky
jucându-se în jurul unei statuete ninse.*

(Marius Chivu, *Oaspeții primăverii*,
în colecția *Parodii originale, feat. Alecsandri*)

- Rescrie cuvintele/sintagmele scrise în limba engleză și precizează echivalentul lor în limba română.

CONȚINUTURI DIN PROGRAMA ȘCOLARĂ:

- ⊙ Complementul direct
- ⊙ Completiva directă
- ⊙ Complementul indirect
- ⊙ Completiva indirectă
- ⊙ Complementul prepozițional
- ⊙ Completiva prepozițională

TESTUL 1

- ⊙ Citește textul de mai jos, apoi răspunde la cerințele date.

Gărzile au deschis larg ușile, iar unul dintre miniștrii tatălui meu mi-a anunțat sosirea:

– Prințesa Shiori'anma, cel mai tânăr dintre copiii imperiali, singura fică a împăratului Hanriyu și a regretatei împărătese...

Înăuntru, tatăl meu și consoarta lui, mama mea vitregă, stăteau în partea din spate a sălii sumbre. Atmosfera părea tensionată, iar curtenii fremătau de nerăbdare, ocupați să-și împătorească și să-și reîmpătorească batistele umede pentru a-și șterge tâmplele transpirate. Am zărit spatele lordului Bushian și al fiului său – logodnicul meu –, amândoi îngenuncheați dinaintea împăratului. Doar mama mea vitregă m-a observat încremenită în prag. Și-a înclinat capul, iar ochii ei deschiși la culoare i-au găsit pe ai mei.

Un fior mi s-a strecurat pe șira spinării. Deodată, m-a străbătut teama că, dacă mergeam până la capăt cu ceremonia, aveam să devin ca ea: rece, tristă și singură. Și mai rău de atât, dacă nu o găseam pe Kiki, altcineva putea să o facă, iar secretul meu avea să ajungă la urechile tatei...

Secretul meu: că însufletisem o pasăre de hârtie prin magie!

Magie interzisă!

Răsucindu-mă pe călcâie, m-am îndepărtat de ușă și am trecut pe lângă Hasho, prea uluit de reacția mea ca să mă oprească.

– Prințesă Shiori! au strigat gărzile. Prințesă Shiori!

Mi-am aruncat haina de ceremonie în timp ce alergam după Kiki. Doar broderia cântărea cât armura unei santinele, iar când mi-am eliberat umerii și brațele de greutatea ei, am simțit cum îmi cresc aripi. Lăsând o moviliță de mătase în mijlocul holului, am sărit pe fereastră și am aterizat în grădină.

Sub strălucirea orbitoare a soarelui, am mijit ochii, atentă să nu o scap din priviri pe Kiki. S-a strecurat prin livada de cireși, apoi pe lângă arborii de citrice, unde zborul ei sălbatic a îmboldit găile să țâșnească de pe ramuri.

Intenționasem să o las pe Kiki în odaia mea, ascunsă într-o cutie de bijuterii, însă bătuse cu putere din aripi și se lovise cu atâta îndârjire de pereții închisorii ei, încât mă temusem că o slujnică ar putea s-o găsească în timp ce participam la ceremonie.

Cel mai bine e să o țin cu mine, mă gândisem.

„Promiți să fii cuminte?” o întrebasesm eu.

Kiki ridicase și plecase capul, un gest pe care îl luasem drept un da.

Greșit! [...]

Dar nu aveam să fiu necruțătoare cu mine pentru că mi-era milă chiar și de o pasăre de hârtie.

Kiki era pasărea mea de hârtie. Din moment ce frații mei mai mari erau mai mereu ocupați cu îndatoririle princiare, mă simțeam singură. Kiki însă mă asculta, îmi păstra secretele și mă făcea să râd. În fiecare zi, devenea tot mai vie! Era prietena mea!

Trebuia să o aduc înapoi!

Pasărea mea de hârtie a aterizat în mijlocul Lacului Sacru, plutind pe apele sale liniștite cu un calm de neclintit – de parcă nu mi-ar fi tulburat toată dimineața. Gâfâiam când am ajuns la ea. Chiar și fără veșmântul de deasupra, rochia era atât de grea, încât abia îmi puteam trage sufletul.

– Kiki!

Am aruncat o pietricică în apă ca să-i atrag atenția, însă singura ei reacție a fost să plutească mai departe.

– N-avem timp de joacă!

Ce puteam să fac? Dacă avea să se descopere că am un talent pentru magie, oricât de neînsemnat ar fi acesta, urma să fiu alungată pentru totdeauna din Kiata – o soartă mult mai rea decât să fiu nevoită să mă căsătoresc cu un oarecare lord de rangul al treilea.

Mi-am scos în grabă sandalele, fără să mă obolesc să mă dezbrac de veșminte. Apoi am sărit în lac. [...]

Am înotat spre Kiki, cu spatele biciuit de razele fierbinți ale soarelui, însă pasărea de hârtie se cufunda tot mai adânc în apă. Faldurile rochiei se înfășurau strâns în jurul meu, fustele agățându-mi-se de picioare de fiecare dată când le mișcam.

[Elizabeth Lim, Șase cocori stacojii, traducere de Simona Ștefana Stoica]

1. Bifează enunțurile în care există un complement direct:

● Gărzile au deschis larg ușile.

● Cel mai bine e să o țin cu mine.

● Am înotat spre Kiki, cu spatele biciuit de razele fierbinți ale soarelui.

● ... curtenii fremătau de nerăbdare.

- Trebuie să o aduc înapoi! □
- Pasărea mea de hârtie a aterizat în mijlocul Lacului Sacru. □
- ... mi-era milă chiar și de o pasăre de hârtie. □
- N-avem timp de joacă! □

2. Încercuiește litera corespunzătoare variantei corecte de răspuns.

- În enunțul: *Intenționasem să o las pe Kiki în odaia mea, ascunsă într-o cutie de bijuterii.*, există, în ordine:
 - a. un complement direct, un complement indirect, un complement prepozițional;
 - b. un complement direct realizat propozițional, un complement direct anticipat prin clitic pronominal, un atribut realizat prin substantiv;
 - c. un complement indirect, un circumstanțial de timp, un complement prepozițional.
- În enunțul: *Am aruncat o pietricică în apă ca să-i atrag atenția*, există, în ordine:
 - a. un complement direct, un circumstanțial, un complement indirect;
 - b. un complement direct, un complement prepozițional, un complement indirect;
 - c. un circumstanțial, un complement prepozițional realizat propozițional, un complement indirect.
- În enunțul: *... frații mei mai mari erau mai mereu ocupați cu îndatoririle principale.*, există, în ordine:
 - a. un subiect, un atribut, un complement prepozițional;
 - b. un atribut, un nume predicativ, un complement indirect;
 - c. un subiect, un atribut, un complement direct.

3. Identifică funcția sintactică a cuvintelor subliniate din secvențele următoare și partea de vorbire prin care se exprimă:

Secvență	Funcție sintactică	Parte de vorbire
... unul dintre miniștrii tatălui meu mi-a anunțat <u>sosirea</u> .		
... ochii ei deschiși la culoare i-au găsit <u>pe ai mei</u> .		
... mi-am eliberat umerii și brațele <u>de greutatea ei</u> .		
Mi-am scos în grabă sandalele, fără să mă obolesc să mă dezbrac <u>de veșminte</u> .		
... se lovise cu atâta îndârjire <u>de pereții închisorii ei</u> .		
Am aruncat o pietricică în apă ca să- <u>i atrag atenția</u> .		
... o slujnică ar putea s- <u>o găsească</u> .		
... abia îmi puteam <u>trage sufletul</u> .		

4. Indică tipul subordonatelor din enunțurile următoare, menționând valoarea morfologică a termenului regent:

- Am simțit cum îmi cresc aripi.
- ... să fiu nevoită să mă căsătoresc cu un oarecare lord de rangul al treilea.
- Intenționasem să o las pe Kiki în odaia mea.
- Am mijit ochii, atentă să nu o scap din priviri pe Kiki.

5. Ioana a primit ca temă la școală să construiască enunțuri în care secvența *mă simțeam singură* să fie, pe rând, completivă directă și completivă prepozițională. Nefind sigură de rezolvare, a notat mai multe exemple. Ajut-o să păstreze numai răspunsurile corecte.

- Știa că mă simțeam singură.
- Înțelesese că mă simțeam singură.
- Că mă simțeam singură, auzise de mult, de la prietena mea.
- Iată că mă simțeam singură.
- Gândul că mă simțeam singură nu îi dădea pace.
- Nu vorbeam mult, că mă simțeam singură.
- Necăjită că mă simțeam singură, încercam să găsesc energia bună în sport.
- Avea bănuiala că mă simțeam singură.

6. Pentru a găsi funcția sintactică a cuvintelor subliniate, asociază propozițiile din prima coloană cu elementele din coloana a doua:

Am înotat spre Kiki, cu spatele biciuit <u>de razele fierbinți</u> ale soarelui.	circumstanțial de mod
Pasărea mea de hârtie a aterizat în mijlocul Lacului Sacru, plutind <u>pe apele sale liniștite</u> .	circumstanțial de loc
... am un talent <u>pentru magie</u>	complement indirect
... <u>mă făcea</u> să râd.	complement direct
... <u>unul</u> dintre miniștrii tatălui meu mi-a anunțat sosirea:	complement de agent
... bătuse <u>cu putere</u> din aripi	atribut
	subiect

7. Fragmentul-suport extras din romanul *Șase cocori stacojii* i-a stârnit curiozitatea Alexandrei, care a făcut niște însemnări în jurnal. Identifică în aceste enunțuri complementele indirecte și precizează partea de vorbire prin care se exprimă:

Buftea, 1 septembrie 2022

Le-am făcut astăzi o bucurie alor mei și am lucrat un test la gramatică, pornind de la un fragment aparținând autoarei Elizabeth Lim. Cartea se numește „Șase cocori stacojii”. Sunt intrigată și fascinată deopotrivă. Cui îi vine în minte un astfel

de titlu? Un lucru este cert: tuturor ne plac poveștile, mie în special, așa că trebuie neapărat să găsec această carte și să aflu secretele prințesei cu nume asiatic și cu pasărea de hârtie.

8. Reformulează enunțurile următoare pentru a include partea de propoziție indicată:

● *Faldurile rochiei se înfășurau strâns.*

- complement prepozițional exprimat prin pronume personal;
- complement prepozițional exprimat prin pronume demonstrativ;
- complement prepozițional exprimat prin substantiv comun;
- complement prepozițional exprimat prin pronume posesiv.

● *Ce să fac?*

- complement indirect exprimat prin pronume personal;
- complement indirect exprimat prin pronume demonstrativ;
- complement indirect exprimat prin substantiv comun;
- complement indirect exprimat prin pronume posesiv.

9. Identifică în enunțurile următoare complementele directe și indirecte și dublează-le prin clitice pronominale:

- În tabăra de creație, am întâlnit fetele care realizează culegerea de povești.*
- Am spus tuturor ce am discutat cu dragonul.*
- Iată pe cel care a câștigat.*
- Spune celui de-al doilea că problema este rezolvată.*

10. Alcătuieste două enunțuri în care verbul *a face* să fie termen regent pentru o completivă indirectă și pentru o completivă directă.

11. Alcătuieste enunțuri în care propoziția: *Am simțit*. să fie regentă pentru o completivă directă introdusă prin adverb relativ.

12. Imaginează-ți că ai găsit pasărea de hârtie și că ea poate vorbi cu tine despre lumea din care vine. Realizează un dialog de 10–12 replici, în care să incluzi cele trei tipuri de propoziții subordonate (completivă directă, completivă indirectă și completivă prepozițională), pe care le vei transcrie la final, indicând felul fiecăreia.

13. Pasărea de hârtie are imprimat un text pe care ai vrea să îl descifrezi, dar constai că are greșeli și decizi să îl corectezi:

Țara care o cauți poate fi văzută decât de copiii. Vin-o alături de prietenii tăi și de colegii voștrii. Fiți încredințați că voi pute-ți transforma lumea pentru a o face mai bună. Spune întotdeauna adevărul și nu fă niciodată o faptă a căror urmare ști că nu î-ți va face cinste.

Subiect tip I B – 2

Citește textul de mai jos și răspunde la cerințele date.

Vacanța bătea la ușă. Învățătorul, de obicei aspru cu școlarii, era pe zi ce trecea mai aspru și mai cusurgiu, căci ținea morțiș ca elevii săi să facă o bună impresie în ziua „examenului”. Atât nuiaua cât și linia aveau mai tot timpul de lucru, cel puțin în ceea ce-i privea pe școlarii mai mici. Nealtoiți scăpau numai cei mai mari și „domnișoarele” de optsprezece – douăzeci de ani. Pedepsele aplicate de către domnul Dobbins erau, la drept vorbind, dintre cele mai drastice, căci cu toate că sub perucă avea un cap chel și lucios ca o bilă, bătrân nu era și mușchii nu i se fleșcăiseră câtuși de puțin. Pe măsură ce ziua cea mare era tot mai aproape, toate pornirile despotice care-i mocneau în suflet ieșeau la iveală. Cu o plăcere sadică pedepsea drastic chiar și cele mai mărunte abateri. Urmarea firească era că băieții cei mici tremurau toată ziua de spaimă, iar noaptea puneau la cale tot soiul de planuri de răzbunare.

[Mark Twain, *Aventurile lui Tom Sawyer*, traducere de Lucian Popa]

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Numărul de litere este egal cu numărul de sunete în toate cuvintele din seria:

- a. *chiar, trecea;*
- b. *era, nuiaua;*
- c. *mici, mușchii;*
- d. *plăcere, drastice.*

Răspuns corect:

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria care conține doar cuvinte derivate este:

- a. *despotice, perucă;*
- b. *firească, învățătorul;*
- c. *numai, optsprezece;*
- d. *vacanța, examenului.*

Răspuns corect:

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Sensul cuvântului subliniat în enunțul: *Cu o plăcere sadică pedepsea drastic chiar și cele mai mărunte abateri este:*

- a. *depărtări;*
- b. *greșeli;*

- c. *păcate*;
d. *vinovății*.

Răspuns corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există o relație de polisemie între cuvintele subliniate în enunțurile din seria:

- a. *Atât nui*aua cât și linia *aveau* mai tot timpul de lucru. *Își linia* caietul cu mare atenție.
- b. *Nealtoiți scăpau* numai cei mai mari. *S-a întors* din vacanță în luna mai.
- c. Urmarea firească era că băieții cei mici tremurau toată ziua. Nu își respecta prietenii, iar consecința a fost pierderea lor.
- d. Vacanța bătea la ușă. Vântul bătea cu putere.

Răspuns corect:

5. Selectează, din secvențele următoare, trei adjective aflate la grade de comparație diferite, pe care le vei preciza.

Învățătorul, de obicei aspru cu școlarii, era pe zi ce trecea mai aspru și mai cursurgiu. Cu o plăcere sadică pedepsea drastic chiar și cele mai mărunte abateri.

Adjectivul selectat	Gradul de comparație al adjectivului selectat

6. Alcătuieste un enunț imperativ, în care cuvântul care are funcție sintactică de nume predicativ din structura: bătrân nu era și mușchii nu i se fleșcăiseră câtuși de puțin să fie atribut.

.....
.....

7. Transcrie propozițiile din următoarea frază, precizând felul acestora:

Învățătorul, de obicei aspru cu școlarii, era pe zi ce trecea mai aspru și mai cursurgiu, căci ținea morțiș ca elevii săi să facă o bună impresie în ziua „examenului”.

.....
.....
.....
.....

Subiecte tip I B – Evaluarea Națională

8. Secvența următoare este extrasă din notițele unui elev care a citit textul de mai sus. Corectează greșelile de orice natură, rescriind enunțul.

Domnul Dobbins cel mai aspru învățător, îi pedepsește drastic pe școlari, cea ce îi fac pe copiii mai mici să tremure de spaimă în fața lui, deaceea, în timpul nopți, fiecare dintre băieți pun la cale planuri de răzbunare.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Subiect tip I B – 3

Citește textul de mai jos și răspunde la cerințele date.

2 iulie

De două zile sunt din nou în tabără. Și tot la Homorod. Totul e la fel. Parcă-parcă paturile sunt mai mici. Stau într-un dormitor cu încă șase băieți. Ei n-au mai fost la Homorod. Din prima zi i-am dus la „drumul roman”, la iazul morii, la o mină părăsită, spre Căpâlnița, pe platoul dinspre Satu-Lung, i-am dus la toate cele șapte izvoare de apă minerală pe care le cunoșteam și, închipuiți-vă, chiar lângă vila noastră l-am descoperit pe al optulea, le-am arătat unde și cum se pescuiesc raci... A doua zi, i-am dus la seră, la o stână părăsită unde ne-am scris cu toții numele cu cărbune pe niște grinzi și ne-am întors prin pădure cu sânul plin de ciuperci „gheara-ursului” și „crăițe” rotunde și fragede ca niște portocale... Simpatici băieți!..

[Mircea Sântimbreanu, A fi sau a nu fi. Din jurnalul unui conducător de grup, în vol. Recreația mare]

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

Există diftong în fiecare dintre cuvintele din seria:

- a. două, băieți, gheara, izvoare;
- b. două, băieți, cunoșteam, izvoare;
- c. două, gheara, ciuperci, cunoșteam;
- d. băieți, ciuperci, izvoare, cunoșteam.

Răspuns corect:

UNITATEA I

TESTUL 1

1. a. *nefiind*; b. *numai*; c. *maternă*.

2.

Exemplu	Partea de vorbire
... <i>nefiind</i> necesar s-o înveți pe Ileana să facă diferența dintre <u>bine</u> și rău.	substantiv comun
Îmi face <u>bine</u> să aud glasurile lor fericite.	adverb de mod
Ileana vorbea <u>româna</u> , franceza, engleza și germana	substantiv comun
... <i>principesa</i> vorbea deosebit de bine <u>românește</u> .	adverb de mod

3. *bunăcuviința* = compunere prin subordonare; *Pelișor* = derivare cu sufixul diminutival *-ișor* de la cuvântul de bază *Peleş*; *atrăgătoare* = derivare de la cuvântul de bază *atrage* + sufixul [adjectival/al însușirii] *-ător*; *bunătații* = derivare de la cuvântul de bază *bun* + sufixul [noțiunii abstracte] *-ătate*; *grădinaresa* = derivare în serie de la cuvântul de bază *grădină* + sufixele *-ar* (al agentului) și *-easă* (moțional).

4.

Secvență	Valoare morfologică nouă	Enunț nou (exemple)
<i>Descriva un episod amuzant.</i>	adverb de mod numeral cardinal cu valoare adjectivală	<i>Povestea <u>amuzant</u>.</i> <i>Am ascultat <u>un</u> singur răspuns.</i>
<i>Am să-l conving pe Unchiul să-mi ofere cadou de Crăciun o pictură.</i>	pronume reflexiv pronume personal	<i><u>Mi</u>-am cumpărat o carte.</i> <i>Cartea, a primit-<u>o</u> cadou de Crăciun.</i>
<i>Poate este adevărat, oricum a reușit-o cu grație.</i>	verb predicativ prepoziție	<i>El <u>poate</u> să cânte la pian.</i> <i>A reușit <u>grație</u> ajutorului primit.</i>
<i>... era perfectă atunci când se juca liniștită în camera mea ...</i>	verb predicativ adverb interogativ	<i>Casa <u>era</u> pe mal.</i> <i><u>Când</u> ne vom mai întâlni?</i>

... am o mică nebulie pentru tot ce e albastru.	substantiv comun pronume interogativ	<i>Albastrul cerului era fără pată. Ce s-a întâmplat?</i>
---	---	---

5. dorință, doritor, dornic, nedorit, nemandorit.

6.

Cuvânt de bază	Cuvânt nou (exemple)	Mijlocul de îmbogățire a vocabularului
<i>albastru</i>	<i>albăstriță</i>	derivare cu sufixul diminutival <i>-iță</i>
<i>bun</i>	<i>bunic</i>	derivare cu sufixul diminutival <i>-ic</i>
<i>rău</i>	<i>răufăcător</i>	compunere prin subordonare
<i>glas</i>	<i>a glăsui</i>	derivare cu sufixul verbal <i>-(u)i</i>
<i>a învăța</i>	<i>a dezvăța</i>	derivare cu prefixul privativ <i>des-</i> (înainte de consoana <i>v</i> , <i>des-</i> devine <i>dez-</i>)

7. Câmpul lexical al podoabelor: *pandantiv, rubine, pietrelor, bijuterii, safirele.*

8. *angelică = divină, îngerească, delicată; mărturisirea = afirma, se confesa, declara; cadou = dar; poseda = deținea, avea; detalii = amănunte.*

9. *intrase în posesia unui încântător pandantiv de forma unei mari potcoave din rubine.*

10. a. Cuvintele asociate sunt sinonime.

<i>a angaja</i>	<i>a năimi</i>
<i>experiență</i>	<i>cercare</i>
<i>scrisoare</i>	<i>epistolă</i>
<i>necaz</i>	<i>bănat</i>
<i>literă</i>	<i>slovă</i>
<i>an</i>	<i>leat</i>
<i>fecior</i>	<i>cocon</i>

b. De exemplu: *A venit coconul cu o epistolă cu slovă străină.*

Sugestii de rezolvare

11. Exemple de enunțuri: a. *Nouă ne place teatrul. Noi mergem săptămânal la munte.*; b. *Virusul s-a replicat rapid.*; c. *Casa de marcat avea niște probleme tehnice.*

12. *Deși român, avea rezidența în Franța.*

13. *El schiță un gest plictisit.* (omograf – verbul la perfect simplu *schită* raportat la substantivul *schită*). *Nu mai veni cu noi.* (omofon raportat la semiadverbul *numai*). *Demult, pe aceste teritorii erau codri deși, populați de animale fioroase.* (omofon raportat la structura prepoziția *de* și adverbul *mult*)

14. a. Cuvintele sunt împrumuturi din limba franceză.; b. De exemplu: *Copila cu ochi albaștri și față îngerească stăpânea arta conversației, era o fire spontană, înflăcărată, sârguincioasă.*; c. Răspuns posibil: Prin înlocuirea termenilor, textul își pierde din naturalețe, sună învechit.

15. *Înnăscut* = prefixul *în* + *născut* (participiul verbului *a se naște*); *nefind* = prefixul negativ *ne* + *fi* + *-ind* (sufix gramatical, specific pentru gerunziu); *numai* = semiadverb obținut prin compunere prin juxtapunere; *jucăriile* = formă de plural articulat cu articolul hotărât. Cei doi *i* apar la forma de plural nearticulat, primul fiind din radical (*jucărie – jucării*), al doilea fiind desinența de plural. La această formă se adaugă articolul hotărât *-le*.

16. a. F; b. F; c. A; d. F; e. A; f. F; g. F.

17. *Bu-cu-reș-tiu-lui, ia-nu-a-ri-e, con-ti-nu-at, bu-nă-cu-vi-in-ța, ne-fi-ind.*

18.

Dragă Moș Crăciun,

Să știi că scrisoarea aceasta a fost corectată de pictorul nostru, care nu prea știe românește, așa că să nu te superi prea tare pe mine dacă mai găsești și vreo greșală de scris. Este posibil să se fi înșelat. Am primit cutiile pline de jucării a căror listă ți-am comunicat-o. Îți mulțumesc. Data viitoare, m-aș bucura dacă ai veni personal să mi le aduci. Profit de ocazie pentru a-ți spune că și pictura în care sunt cu mama este reușită, pictorii noștri fiind foarte talentați.

Cu drag,
Ileana